

Gwobr y Frenhines am Wasanaeth Gwirfoddol

Yr MBE ar gyfer Grwpiau Gwirfoddol

*Cydnabod y grwpiau sy'n
gwirfoddoli yn eich
cymuned*

Canllawiau **Enwebu**

Enwebu

Pwy sy'n gallu enwebu?

Gall unrhyw un neu unrhyw rai, gan gynnwys buddiolwyr grwpiau, enwebu trwy lenwi'r ffurflen a'i hanfon i Swyddfa Gwobr y Frenhines yn y cyfeiriad a roddir drosodd. Peidiwch ag enwebu eich grŵp eich hun, os ydych yn aelod staff cyflogedig neu'n wirfoddolwr, gan fod rhaid i ni sicrhau bod enwebiadau'n annibynnol ac wedi eu cefnogi.

Pryd dylwn i anfon yr enwebiad?

Yn debyg i Anrhydeddau Cenedlaethol y DU, nid oes terfynau amser ar gyfer derbyn ffurflenni enwebu. Bydd enwebiadau'n cael eu hystyried ar unrhyw adeg o fewn tair blynedd i'r enwebiad. Felly, peidiwch ag enwebu ar gyfer Gwobr blwyddyn benodol.

Caiff y Wobr ei chyhoeddi ar 2 Mehefin ar ben-blwydd Coroni Ei Mawrhydi. Byddwn yn eich hysbysu chi a'r rhai sydd i dderbyn gwobrau ryw bythefnos cyn y cyhoeddiad ond ni ddylech hysbysu unrhyw un y tu allan i'r grŵp tan 2 Mehefin.

Unrhyw gyngor ar lenwi'r ffurflen enwebu?

Cwblhewch y ffurflen enwebu'n gywir. Dywedwch gymaint ag y gallwch, gan gadw at nifer y geiriau a ganiateir a dilyn y cyfarwyddiadau ym mhob adran.

Mae'n bwysig eich bod yn rhoi gwybodaeth lawn ond cryno am y grŵp rydych yn ei enwebu, ac esbonio'n union ei gyfraniad i'w fuddiolwyr a'r gymuned.

Os bydd angen unrhyw gyngor neu gymorth arnoch wrth lenwi'r ffurflen, cysylltwch â Gweinyddydd y Wobr.

A oes rhaid i mi gadw'r enwebiad yn gyfrinachol?

Nac oes - yn wahanol i Anrhydeddau Cenedlaethol eraill, ni ddisgwyliwn i chi drin enwebiadau yn gyfrinachol. Mae hyn oherwydd y bydd paneli asesu sirol yn dymuno ymweld â grwpiau fel arfer er mwyn deall eu gwaith yn well. Rhaid bod grwpiau wedi nodi eu parodrwydd i dderbyn Gwobr os yw'r enwebiad yn llwyddiannus. Fodd bynnag, mae'n bwysig bod grwpiau'n deall na fydd enwebiad yn golygu eu bod yn derbyn Gwobr fel mater o drefn.

Pa dystiolaeth o gefnogaeth fydd ei hangen arnaf?

Rhaid i chi ddarparu dau llythyr o gefnogaeth oddi wrth eraill sydd â gwybodaeth uniongyrchol am weithgareddau'r grŵp ac sy'n barod i gefnogi'r enwebiad. Atodwch y llythyrau hyn at y ffurflen enwebu. Ar y ffurflen, rhowch enwau'r ddau gefnogwr, a'u perthynas â'r grŵp. Dim ond enwebiadau sy'n cynnwys llythyrau cefnogi fydd yn gymwys.

Beth sy'n digwydd i'r enwebiad wedi i mi ei anfon?

Byddwn yn anfon cydnabyddiaeth. Gwaetha'r modd, ni allwn drafod enwebiad penodol wrth iddo gael ei ystyried neu os nad yw'n llwyddiannus. Mae'n bosib y caiff eich enwebiad ei gadw ar restr 'cronfa enwebiadau' am hyd at dair blynedd wrth i ni barhau i'w ystyried.

Beth sy'n digwydd i'r enwebiad ar y rhestr 'cronfa enwebiadau'?

Mae'n bosib y byddwn yn gofyn i chi roi mwy o wybodaeth am y grŵp y gwnaethoch ei enwebu yn ystod y cyfnod tair blynedd i'n galluogi i wneud penderfyniad terfynol ynghylch a ddylid gwobrwyo'r grŵp.

Beth os yw'r enwebiad yn aflwyddiannus?

Os nad yw eich grŵp enwebedig wedi bod yn llwyddiannus ar ôl tair blynedd, gallwch dybio bod yr enwebiad wedi dod i ben. Gallwch chi neu enwebwyr eraill ail-enwebu ond mae canlyniad gwahanol yn annhebygol oni bai bod eich grŵp enwebedig wedi cael llwyddiannau ychwanegol.

Beth yw'r gofynion cymhwyso?

- Rhaid i grwpiau gynnwys dau neu fwy o bobl sy'n cynnig budd penodol i ardal leol. Gall y grŵp fod yn rhan o sefydliad rhanbarthol neu genedlaethol mwy cyhyd ag y bo'r fenter wedi dechrau ac wedi ei datblygu'n lleol gan y gwirfoddolwyr a bod y grŵp wedi cyflawni rhywbeth sy'n mynd y tu hwnt i orchwyl grwpiau tebyg y tu mewn i rwydwaith ehangach y sefydliad.
- Gall y rhai sy'n cael budd o'r gwasanaeth a ddarperir gan grwpiau cymwys fod yn y DU neu dramor (neu'r ddau) ond rhaid i'r grwpiau fod wedi eu lleoli yn y DU.
- Gall grwpiau ddod â budd uniongyrchol ac anuniongyrchol i bobl. Mae budd anuniongyrchol, er enghraifft, yn cynnwys grwpiau sy'n gweithio er mwyn gwarchod treftadaeth neu'r amgylchedd.
- Rhaid bod grwpiau wedi bod yn gweithredu ar safon uchel am leiafswm o dair blynedd.
- Rhaid i fwy na hanner y bobl sy'n gweithio yn y grŵp fod yn wirfoddolwyr.
- Rhaid i fwy na hanner gwirfoddolwyr y grŵp feddu ar yr hawl i breswyllo yn y DU
- Mae'r grŵp yn bodloni gofynion diogelu plant a phobl ifanc, os yw'n briodol. Gall y gofynion hyn gynnwys gwiriadau'r Swyddfa Cofnodion Troseddol. Am fwy o wybodaeth am hyn, ewch i www.isa-gov.org.uk neu www.crb.homeoffice.gov.uk, neu cysylltwch â Gweinyddydd y Wobr.
- Mae angen yswiriant atebolrwydd cyhoeddus neu yswiriant perthnasol arall ar gyfer ei waith.

Mae grwpiau sy'n codi arian yn gymwys ar gyfer y Wobr os yw eu gweithgareddau codi arian yn:

- cynnwys gwirfoddolwyr
- canolbwyntio ar greu neu gynnal digwyddiad neu weithgaredd lleol, yn hytrach na gofyn am roddion yn unig
- darparu rhywbeth sy'n amlwg o fudd i'r gymuned leol.

Pa safonau sydd gennych mewn golwg?

Mae'r Wobr yn cydnabod grwpiau y mae eu hymdrechion wedi bod o fudd sylweddol i bobl eraill. Felly, mae'r Wobr yn feincnod cenedlaethol ar gyfer rhagoriaeth ym maes gwirfoddoli. Caiff hyn ei adlewyrchu yn y meini prawf sy'n cael eu defnyddio i farnu enwebiadau. Rydym yn cydnabod y gall fod yn anodd pennu grwpiau sy'n haeddu cydnabyddiaeth arbennig. Fodd bynnag, oherwydd statws uchel y Wobr, mae ein hasesiad yn drylwyr a thrwyadl er mwyn cynnal gwerth y Wobr a pharch y cyhoedd tuag ati.

Rydym yn edrych ar dystiolaeth o angen am weithgaredd y grŵp, enw da'r grŵp a'r ffordd y mae, o bosibl, wedi goresgyn rhwystrau. Byddwn yn ystyried i ba raddau y mae grwpiau wedi cyflawni neu'n symud tuag at gyflawni safonau uchel o ragoriaeth yn eu grŵp a chan ei wirfoddolwyr.

Gweithdrefn asesu a dewis

Caiff pob enwebiad ei werthuso yn y sir lle mae'r grŵp yn gweithredu. Caiff y gwerthusiad hwn ei arwain gan yr Arglwydd Raglaw sef cynrychiolydd Ei Mawrhydi yn y sir, â chymorth panel asesu sirol sy'n cynnwys cynrychiolwyr arweiniol o wahanol sectorau'r gymuned. Bydd yr Arglwydd Raglaw neu ei gynrychiolwyr, neu'r ddau, yn dymuno trefnu i ymweld â grwpiau fel arfer. Caiff grwpiau o Ddibynwledydd y Goron, sef Ynysoedd Jersey, Guernsey a Manaw, a'r rhai o'r Alban, Gogledd Iwerddon a Chymru eu hasesu gan Is-lywodraethwyr Dibynwledydd y Goron a chan baneli a sefydlir gan y gweinyddiaethau datganoledig.

Mae Prif Bwyllgor y Wobr, sy'n cynnwys arbenigwyr cymunedol annibynnol mewn gwirfoddoli ledled y DU, yn barnu grwpiau yn erbyn meini prawf y Wobr, ar ôl ystyried y gwerthusiad cyntaf. Caiff argymhellion y panel asesu arbenigol eu cyflwyno i EM y Frenhines gan y Gweinidog dros y Trydydd Sector yn Swyddfa'r Cabinet, adran y llywodraeth â chyfrifoldeb dros y Wobr.

Derbyn Gwobr

Bydd Arglwydd Raglaw'r sir, fel cynrychiolydd y Frenhines, yn cyflwyno tystysgrif, wedi ei llofnodi gan y Frenhines, a chrisial dathlu i bob grŵp mewn seremoni leol. Bydd gan y rhai sy'n derbyn Gwobr hawl i ddefnyddio emblem gwobr y Frenhines ar eu gwefannau, papur pennawd a deunyddiau argraffedig eraill.

Caiff pedwar cynrychiolydd o bob grŵp sy'n derbyn y Wobr eu gwahodd i fynd i barti gardd brenhinol ym Mhalas Buckingham yn Llundain neu ym Mhalas Holyroodhouse yng Nghaeredin.

A allaf enwebu unigolyn ar gyfer gwobr neu anrhydedd?

Mae'r Wobr yn cydnabod cyflawniadau gan grwpiau gwirfoddoli. Os hoffech enwebu unigolyn am Anrhydedd Cenedlaethol y DU, gallwch gael rhagor o wybodaeth a ffurflen enwebu gan yr Ysgrifenyddiaeth Seremoni ar www.honours.gov.uk neu drwy ffonio (020) 7276 2777.

Monitro dosbarthu

Helpwch ni i asesu effeithiolrwydd y system trwy lenwi dwy ran y ffurflen. Mae un rhan yn ymwneud â chi ac mae a wnelo'r llall â'r grŵp rydych yn ei enwebu. Rydym am fod yn siŵr bod pob rhan o'r gymdeithas yn gallu cael mynediad i'r Wobr a bydd yr wybodaeth rydych yn ei rhoi i ni yn ein helpu i wneud hyn.

Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth at ddibenion monitro yn unig. Ni fyddwn yn ei hystyried wrth asesu'r grŵp.

Ble glywsoch am y wobr

Rhowch yr wybodaeth rydym yn gofyn amdani er mwyn ein helpu i asesu pa mor effeithiol rydym yn hyrwyddo'r Wobr. Bydd yr wybodaeth hon yn ein helpu i sicrhau ein bod yn defnyddio'r dulliau mwyaf effeithiol ac effeithlon i gynyddu ymwybyddiaeth o'r Wobr.

Ymholiadau

Mae'n bosibl cael atebion i lawer o gwestiynau am y Wobr a'i hanes ar ein gwefan, sef www.direct.gov.uk/thequeensawardforvoluntaryservice.

Os oes gennych gwestiynau ychwanegol, cysylltwch â Gweinyddydd y Wobr:

Ffôn: 020 7781 2397

Ffacs: 020 7781 2301

E-bost: queensaward@consolidatedpr.com

CabinetOffice
Office of the **Third Sector**